

سازمان هواشناسی کشور

I. R. OF IRAN
METEOROLOGICAL
ORGANIZATION

باسمہ تعالیٰ

محورها و اولویت‌های پژوهشی سازمان هواشناسی کشور

سال ۱۳۹۵

گردآوری و تنظیم: مدیریت توسعه کاربردهای هواشناسی

موضوع اول : مدل سازی – پیش بینی عددی

محورها :

- مدل سازی منطقه‌ای و تمام کردن ای و پیش‌بینی عددی وضع هوا
- پس‌پردازش خروجی مدل‌های پیش‌بینی عددی برای تولید محصولات کاربردی
- جفت کردن مدل‌های هواشناسی با مدل‌های کاربردی (آلودگی هوا، هواشناسی کشاورزی، هیدرولوژی، اقلیم، خشکسالی و ...)
- مدل سازی اقلیمی و پیش‌بینی‌های فصلی
- مدل سازی پخش و انتشار آلاینده‌های جوی و محیطی
- مدل سازی دریاچی و اقیانوسی
- مدل‌های بارش روان آب
- داده گواری و بهبود داده‌های ورودی به مدل‌های پیش‌بینی
- هواشناسی میان مقیاس بر پایه شناخت پدیده‌های جوی
- هواشناسی دینامیکی (پارامتری کردن فرایندهای فیزیکی)

الویت های پژوهشی :

عنوانین پژوهه های پیشنهادی منطبق با محورهای فوق

- ۱- پیش بینی طوفان های گرد و خاک به کمک مدل های پیش بینی عددی
- ۲- پس پردازش آماری برآورد سامانه مدل سازی WRF یا مدل های دیگر برای پیش بینی نقطه ای کمیت های هواشناسی (بارش؛ دما؛ رطوبت و باد)
- ۳- ایجاد سامانه همادی (Ensemble Forecasting) برای پیش بینی احتمالاتی کوتاه مدت دمای کمینه و بیشینه روزانه؛ بارش؛ باد و رطوبت ایستگاه های همدید کشور
- ۴- پیش بینی خط دمای صفر درجه برای تهران و سایر کلان شهرها
- ۵- طراحی و توسعه سامانه نمایش دهنده پیش بینی نقطه ای وضع هوا

موضوع دوم : هواشناسی دریایی - فیزیک دریا

محورها :

- پیش بینی انتشار امواج دریایی
- مطالعه و مکان یابی به منظور توسعه شبکه سنجش دریایی و اقیانوسی
- استفاده از تکنیک های سنجش از دور در توسعه هواشناسی دریایی و اقیانوس شناسی
- تاثیر پارامتر های هواشناسی بر متغیر های فیزیکی و زیستی دریا

الویت های پژوهشی :

عنوانین پژوهه های پیشنهادی منطبق با محورهای فوق

- ۱- پیش بینی عددی امواج ناشی از باد در مقیاس استانی با مدل عددی SWAN
- ۲- عملیاتی کردن مدل موج WW3 بر روی دریای خزر، خلیج فارس، دریای عمان و اقیانوس هند
- ۳- پیش بینی نقطه ای هواشناسی دریابی برای کاربران تخصصی
- ۴- تهیه اطلس میدان باد و امواج ناشی از باد بر روی دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان
- ۵- مدلسازی جریان های دریابی و اجرای مدل عددی اقیانوسی بر روی دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان
- ۶- مطالعه و مکان یابی بمنظور ایجاد شبکه رادار دریابی جهت جایگزینی شبکه بویه های هواشناسی
- ۷- استفاده از داده های ماهواره ای برای راستی آزمایی تخمین میدان باد بر روی دریاهای ایران توسط مدل های عددی هواشناسی
- ۸- مطالعه و بصره برداری از خصوصیات امواج و جزر و مد در تولید انرژی
- ۹- طراحی و ساخت رادارهای سنجش موج و جریان در دریا

موضوع سوم : هواشناسی هوانوردی

محورها :

- مطالعه و پیش بینی پدیده های جوی مخرب در هوانوردی
- مطالعه وضعیت های اقلیمی و شرایط بحرانی جوی در فرودگاه های کشور
- ارتقاء کیفیت محصولات هواشناسی هوانوردی

الویت های پژوهشی:

عنوانین پژوهه های پیشنهادی منطبق با محورهای فوق

- ۱- مطالعه، طراحی و راه اندازی سامانه خودکار Nowcasting (Tafor, Area forecast , Airmet, sigmet , ... ,
- ۲- صحت سنجی پیش بینی های هوانوردی
- ۳- پیش بینی مه در فرودگاههای کشور

موضوع چهارم : تجهیزات هواشناسی و فناوری اطلاعات

محورها :

- کالیبراسیون تجهیزات هواشناسی
- کاربردی نمودن محصولات رادار و توسعه استفاده بهینه از محصولات رادار
- مطالعه و تجهیز شبکه ایستگاه های هواشناسی به سیستم سنجش گردوغبار
- طراحی، ساخت و نگهداری تجهیزات تخصصی هواشناسی از جمله ایستگاه خودکار؛ تجهیزات دور سنجی و ....
- طراحی و ساخت سامانه های نرم افزاری و سخت افزاری تخصصی کاربردی هواشناسی

الویت های پژوهشی :

عناوین پژوهه های منطبق با محورهای فوق از سوی مرکز تحقیقاتی کشور پیشنهاد گردد که پس از سرمایه گذاری و ساخت از سوی مرکز تحقیقاتی و بخش خصوصی و تابیه دنی سازمان در اولویت خرید سازمان هواشناسی کشور قرار خواهد گرفت . از جمله موضوعاتی که می تواند

پیشنهاد گردد شامل :

- ۱- طراحی و ساخت رادیو سونر
- ۲- طراحی و ساخت رادارهای هواشناسی و دریابی
- ۳- طراحی و ساخت سامانه برخط کالیبر اسیون سنجه های هواشناسی
- ۴- حذف نویز از داده های رادار و تصحیح تصاویر رادارهای هواشناسی
- ۵- طرح عملیاتی کالیبر اسیون سنسور های تابش سنجی
- ۶- طراحی و ساخت WINDPROFILER
- ۷- طراحی و ساخت RVR
- ۸- طراحی و ساخت سیستم سویچینگ
- ۹- طراحی و ساخت بویه های هواشناسی
- ۱۰- ایجاد سامانه خودکار توسعه هواشناسی کاربردی (تهک)

موضوع پنجم: هواشناسی کشاورزی

محورها:

- پتانسیل سنجی و توزیع زمانی و مکانی کمیت‌های هواشناسی جهت تعیین الگوی مناسب کشت محصولات

کشاورزی

- شناسایی ارقام مقاوم خشکی و سازگاری محصولات کشاورزی با شرایط اقلیمی کشور
- تغییر اقلیم و هواشناسی کشاورزی
- پیش‌بینی عملکرد محصولات عمدۀ کشاورزی با استفاده از فن آوری سنجش از دور
- تعیین و به روز رسانی آستانه‌های بحرانی جوی - اقلیمی برای محصولات کشاورزی
- امکان سنجی ارائه پیش‌بینی‌های فصلی کوتاه‌مدت و هشدارهای هواشناسی برای مقاصد

کشاورزی

- تعیین ارزش خدمات هواشناسی کشاورزی
- مدل‌های آب و هوای محصول

الویت‌های پژوهشی:

عنوانین پژوهه‌های پیشنهادی منطبق با محورهای فوق

- ۱- بهره‌برداری از داده‌های ماهواره برای تعیین پوشش گیاهی و برآورد شاخص‌های تخصصی کشاورزی
- ۲- تهییه و تولید سالنامه کشاورزی با استفاده از GIS
- ۳- مدلسازی و بررسی اثرات تغییر اقلیم بر عملکرد و راحل فنولوژی محصولات استراتژیک

- بررسی تاثیر پدیده های حدى بر محصولات کشاورزی مناطق مختلف کشور
- پنهانه بندی کشت محصولات کشاورزی بر اساس پارامترهای هواشناسی
- پیش بینی شیوع بیماریها و آفات با استفاده از پارامترهای هواشناسی
- پیش یابی دمای مختلف اعماق خاک و میزان نفوذپریسی یخندهان با استفاده از سنجش از دور

موضوع ششم : هواشناسی جاده ای

محورها :

- بررسی تاثیر پدیده های جوی - اقلیمی بر روی حوادث جاده ای
- پدیده های مخاطر آمیز جوی در هواشناسی جاده ای و مطالعات بهمن
- توسعه ایستگاه های هواشناسی جاده ای

الویت های پژوهشی :

عنوانین پژوهه های پیشنهادی منطبق با محورهای فوق

- ۱- ارائه پیش بینی برای ایستگاه های جاده ای
- ۲- بررسی و مکان یابی نقاط حادثه خیز برای توسعه ایستگاههای جاده ای

موضوع هفتم : شیمی جو، آلودگی جوی و محیطی

محورها :

- بررسی عوامل آب و هوایی و انسانی تاثیر گذار بر آلودگی هوا
- مطالعات مربوط به لایه ازون
- بررسی آلودگی هوای شهری و مدیریت آن
- مدل سازی پخش و انتشار آلاینده های جوی و محیطی

الویت های پژوهشی :

عنوانین پژوهه های پیشنهادی منطبق با محورهای فوق

- ۱- بررسی پتانسیل آلودگی هوای؛ کلانشهرها بر اساس عناصر جوی مؤثر (شاخص تهویه)
- ۲- مدلسازی و پیش بینی آلودگی هوای کلان شهرها بر اساس غلظت و شاخص کیفیت
- ۳- مدلسازی و پیش بینی گرد و خاک در سطح ملی و استانی
- ۴- راستی آزمایی و ارتقاء سامانه های مدلسازی گرد و خاک
- ۵- مدلسازی و پیش بینی پخش و انتشار آلودگی هوا از چشمه های نقطه ای
- ۶- مطالعه و بررسی سامانه های جوی مؤثر بر تهویه هوای کلانشهرها

موضوع هشتم : اقلیم شناسی

محورها :

- مطالعات اقلیمی در سطح خرد اقلیم
- اقلیم و معماری
- توسعه شبکه پایش اقلیمی
- مدلسازی و پیش بینی فصلی و اقلیمی
- انرژی نو و تجدید پذیر
- تغییر اقلیم و پیامدهای آن
- اقلیم و گردشگری

الویت های پژوهشی :

عنوانین پژوهه های پیشنهادی منطبق با محورهای فوق

- ١ - تهیه و به روز رسانی اطلس اقلیمی کشور (مطالعات و نتشههای دما)
- ٢ - پیش بینی ماهانه بارش کشور با بکار گیری پس پردازش آماری بر و نداد مدل های دینامیکی پیش بینی فصلی (مانند CFSv.2, MRI-CPS2, GloSea4 و ...)
- ٣ - شناسایی خرد اقلیم های کشور
- ٤ - طراحی معماری همساز با اقلیم و فناوری نوین در شهر سازی
- ٥ - مدلسازی شهری جریان های باد
- ٦ - تحلیل پدیده های حدی برای تمام خطوط ریلی کشور
- ٧ - مدل سازی دینامیکی تغییر اقلیم کشور در افق ۲۱۰۰ میلادی تحت سناریوهای جدید IPCC

- ۸- تدوین اطلس انرژیهای تجدید پذیر (انرژی خورشیدی؛ باد و امواج دریا)
- ۹- مطالعه فرآبخشی (با مشارکت سایر وزارت خانه‌ها) پیامدهای تغییر اقلیم، روش‌های سازگاری و کاهش اثرات آن جهت لحاظ در برنامه‌های توسعه کشور و ارائه به مرکز تصمیم‌گیری کلان کشور (شورای عالی امنیت ملی، مجمع تشخیص مصلحت نظام، مرکز پژوهش‌های مجلس و...)
- ۱۰- به روزرسانی طرح آشکارسازی تغییر اقلیم کشور تا سال ۲۰۱۵ میلادی
- ۱۱- پنهانی بندی و تعیین پتانسیلهای گردشگری بر اساس عوامل هواشناسی و پیش‌بینی آنها
- ۱۲- اثر تغییرات اقلیمی بر نوسانات آب دریاهای کشور

موضوع نهم : هواشناسی آب شناسی

محورها :

- پنهانی بندی تقاطع سیل خیز کشور
- مطالعه واجههای سامانه پیش‌بینی و هشدار سیل در حوضه‌های آبریز کشور
- مطالعات هواشناسی آب شناسی

الویت‌های پژوهشی :

عنوانین پژوهه‌های پیشنهادی منطبق با محورهای فوق

- ۱- طراحی و توسعه سامانه هشدار سیل برای حوزه‌های آبریز کشور بویشه رود دره‌های شهر تهران
- ۲- مطالعه و به روزرسانی حداقل بارش محتمل و سیل محتمل (PMP, PMF) برای شریانهای حیاتی کشور
- ۳- بررسی اثرات تغییر اقلیم بر طرح‌های توسعه منابع آب حوضه‌های آبریز کشور

- ۴- ارزیابی عوامل مؤثر جوی بر کاهش جریان سطحی در حوضه های آبرینه کشور
- ۵- پیش بینی ماهانه و فصلی بارش برای حوضه های آبرینه کشور با استفاده از پس پردازش بروفداد مدل های دینامیکی پیش بینی فصلی

موضوع دهم : مخاطرات جوی

محورها :

- هواشناسی و مدیریت بحران
- تاثیر پایداری و ناپایداری جوی بر تولید و انتشار گرد و خاک و مدت ماندگاری آن
- پنهانه بندی پتانسیل آتش سوزی جنگل های کشور
- پایش و پیش آگاهی آتش سوزی عرصه های جنگلی کشور
- بررسی پدیده های مخرب جوی

الویت های پژوهشی :

عنوانین پژوهه های پیشنهادی منطبق با محورهای فوق

- ۱- تهییه اطلس بلایای جوی

موضوع یازدهم : خدمات عامه هواشناسی

محورها :

- نیاز سنجی و اثر بخشی خدمات هواشناسی
- توسعه و ارتقاء روش های اطلاع رسانی عمومی
- ارتقای دانش عمومی هواشناسی از طریق بسته های آموزشی

الویت های پژوهشی :

- ۱ - تدوین مطالب مرتبط با هواشناسی جهت درج در کتب درسی مقاطع تحصیلی مختلف

موضوع دوازدهم : سنجش از دور

محورها :

- استفاده از محصولات هواشناسی ماهواره ایی در پایش مخاطرات و بلایای جوی
- کاربرد سنجش از دور در هواشناسی و علوم مرتبط با جو
- پردازش داده های ماهواره ای

الویت های پژوهشی :

عنوانین پژوهه های پیشنهادی منطبق با محورهای فوق

۱- استخراج پارامترهای هواشناسی از جمله دما و رطوبت از طریق داده های ماهواره ای (فشار ؛ دما ؛ بارش ؛ رطوبت ؛ باد و ....)

۲- کالیبراسیون مدلهای منطقه ای هواشناسی با استفاده از داده های ماهواره ای

۳- استفاده از سنجنده های زمینی هواشناسی با استفاده از تکنولوژی R&S

موضوع سیزدهم : خشکسالی

محورها :

- پایش و پیش آگاهی پدیده خشکسالی
- اطلاع رسانی به هنگام
- ارزیابی ریسک خشکسالی و اتخاذ روش های ایجاد سازگاری و کاهش اثرات

الویت های پژوهشی :

۱- بررسی روش های نوین پایش خشکسالی شامل استفاده از داده های زمینی و سنجش از دور

۲- تدوین شاخص خشکسالی ترکیبی

۳- بررسی روش های مختلف صدور پیش آگاهی پدیده خشکسالی (بهره گیری از روش های آماری و نیز پیش بینی های اقلیمی)

۴- شناسایی نیاز کاربران بخش های مختلف جامعه در رابطه با پدیده خشکسالی و اتخاذ روش های بهینه اطلاع

رسانی به موقع

۵- ارزیابی اثرات خشکسالی بر کشاورزی، منابع آب و مجامع روستایی و شناسایی مناطق با ریسک بالا